

Eksamen PSYC4330 - Klinisk nevropsykologi, høsten 2022

DEL 1: Kasusbeskrivelse:

Du jobber i spesialisthelsetjenesten og får henvisning fra fastlege med ønske om nevropsykologisk undersøkelse.

Bakgrunn: Pasienten er en 25 år gammel kvinne, ingen barn, hadde kjæreste for inntil 3 måneder siden. Er for tiden 100 % sykemeldt fra jobb som assistent i barnehage. Det vurderes å søke arbeidsavklaringspenger (AAP) ettersom hun har vært 1 år på sykemelding. Har ønske om å kunne utdanne seg til førskolelærer. Av tidligere utdanning har hun gjennomført grunnskole og videregående skole (media/kommunikasjon). Ingen tidligere generelle eller spesifikke læreversker, middels karakterer (snittkarakter 4), hadde mye fravær på VGS pga. psykiske plager.

Aktuell sykehistorie: For ca. 1 år siden, under arbeid i barnehagen, falt hun utendørs på glatt underlag og slo bakhodet kraftig, usikkert om hun var kortvarig bevisstløs, ingen amnesi for hendelsen. Kollegaer kom raskt til og hjalp henne på beina. Umiddelbart noe forvirret og hadde smerter fra hode og nakke. Kom seg hjem på egen hånd, hvilte resten av dagen. Våknet dagen etter med hodepine, kvalme og svimmelhet, kontaktet fastlegen som oppfattet tilstanden som en hjernerystelse. Ble henvist til CT som var normalt, senere også tatt MR av hodet uten funn. Fikk smertestillende og ble sykemeldt i 14 dager. Plagene med hodepine og svimmelhet vedvarer, i tillegg utviklet hun betydelig utmattelse/fatigue, lett sensitivitet for lys- og lydinntrykk, blir uvel av å se på TV/PC, klarer ikke å lese over lengre tid, opplever nedsatt konsentrasjonsevne og økt glemsomhet. Hun er nedstemt og klarer ikke å fungere i sosiale sammenhenger.

Under samtale bekreftes opplysningene i henvisningen fra fastlegen. Hun forteller at hun fortsatt sliter med utmattelse/fatigue, og konkretiserer de kognitive plagene i form av nedsatt konsentrasjonsevne, simultankapasitet og effektivitet, samt økt glemsomhet. Plagene knyttet til hodepine, svimmelhet og lysømfintlighet er blitt bedre, men kan komme tilbake hvis hun er fysisk eller mentalt aktiv. Prøver å trene på treningsstudio, men i mindre grad enn før ulykken. Er mindre sosialt aktiv med venner enn tidligere, fordi sosial aktivitet og støy lett utløser hodepine og svimmelhet. Opplever at hun blir lettere frustrert og er mer irritabel enn tidligere. Forteller at hun opplever seg som deprimert. Fastlegen har foreslått behandling med antidepressiva (SSRI), men hun er skeptisk til å bruke medisiner og har ikke påbegynt behandling med antidepressiva.

Tidligere sykdom/skader: Har tidligere stort sett vært somatisk frisk, men hadde kysseyske 1. året på VGS med etterfølgende utmattelse/fatigue som varte ca. 1 år. Har fra tidlig tenårene slitt med angst og depresjonstendens, men har aldri vært psykiatrisk/psykologisk utredet eller behandlet. Ingen tidligere nevrologisk skade eller sykdom.

Undersøkelsen foretas over to besøk. I testsituasjonen samarbeider hun greit, men er trettbar og rapporterer økende hodepine, og må ta hyppige pauser.

Testresultater:

Estimerte IQ-indeks (på grunnlag av WAIS IV):

Verbal forståelse: 98

Perseptuell organisering: 106

Arbeidsminne: 85

Prosesseringshastighet: 75

WAIS IV deltester (skalerte skårer).

Informasjon: 10

Ordforståelse: 9

Likheter: 10

Terningmønster: 12

Matriser: 12

Puslespill: 11

Tallhukommelse: forlengs = 6; baklengs = 7; sekvensering = 10

Koding: 5

Grooved pegboard:

Dominant hånd (høyre): T=45; Ikke-dominant hånd (venstre): T=43

Trail Making Test (TMT 2 - 4):

Tallrekkefølger: T=35; Bokstavrekkefølge: T=30

Tall- Bokstav Veksling: T=45

Color Word Interference Test 1 – 4 (Stroop- test):

Fargebenevning: T=29; Lesehastighet: T= 35

Farge-Ord Interferens: T=47 (0 feil, 0 ukorrigerte feil)

Farge-Ord Veksling: T=44 (0 feil, 0 ukorrigerte feil)

California Verbal Learning Test (CVLT-II).

Innlæring (5, 10, 12, 12, 14): T=48

Utsatt minne (13 av 16 ord): T=50.

Gjenkjenning (15 korrekt gjenkjente, 1 «falsk positiv»): T=50. Tvungen gjenkjenning = 16 av 16

Rey Complex Figure Figure Test.

Kopiering: 36 av 36 mulige poeng = >16. prosentil (normalt eller bedre)

Utsatt minne: T=53

Wisconsin Card Sorting Test.

Antall kategorier: 6 (>16. prosentil)

Perseverative responser: T=55

Failure to maintain set (FMS): 2 = >16. prosentil (normalt eller bedre).

Test of Memory Malinger (TOMM): 1. forsøk: 43 av 50, 2. forsøk 48 av 50.

Se også vedlagte profilark

Selvrapporing:

Symptom CheckList 90 (SCL-90): Pasienten rapporterer plager/symptomer over klinisk grenseverdi på delskalaer som beskriver somatiske plager, tvangssymptomer (OCD-skalaen), depresjon, angst, fobisk angst og fiendtlighet. Under klinisk grenseverdi på samtlige andre del-skalaer. Totalindeks klart over klinisk grenseverdi (T = 73).

Behavioral Rating Inventory of Executive function (BRIEF-A): Skårer over klinisk grensenivå på delskala for Emosjonell kontroll, Initiativløshet, og Arbeidsminne (working memory). Øvrige skårer under klinisk grensenivå. Skårer nært klinisk grensenivå for samleindeksene for både atferdsmessige (BRI) og metakognitive (MI) aspekter ved eksekutiv fungering i dagliglivet, samt på total-indeksen.

Besvar følgende spørsmål:

1. Hva vil du særlig vektlegge i anamneseopptaket?
2. Beskriv testresultatene/testprofilen, inkl. selvrapportert psykologisk symptombelastning (SCL-90) og selvrapporterte eksekutive vansker i dagliglivet (BRIEF-A).
3. På grunnlag av henvisning, sykehistorie og testresultater: Hva/hvilke faktorer vurderer du best forklarer resultatene på de nevropsykologiske testene?
4. Hva vil du vektlegge i tilbakemeldingssamtale med pasienten? Hvilke råd vil du gi med hensyn til videre utredning og eventuell behandling?

DEL 2: Besvar 3 av følgende 5 oppgaver (skriv ca. ½ til 1 side på hver oppgave):

1. Hvilke kognitive vansker er vanlig ved schizofreni?
2. Beskriv forskjeller i tidlig fase mellom Alzheimers sykdom og fronto-temporal demens.
3. Redegjør for ulike aspekter av eksekutiv funksjon og gi eksempler på metoder som undersøker ulike kognitive aspekter ved eksekutiv funksjon.
4. Beskriv sammenhengen mellom grad av kognitive (nevropsykologiske) dysfunksjoner og alvorlighetsgraden av symptomer ved alvorlig depresjon (Major Depressive Disorder)?
5. Redegjør for en anbefalt nevropsykologisk rehabiliteringstilnærming rettet mot eksekutive vansker.

	Prosentil	<1	1	5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	>95
IQ		60	65	75	81	88	93	97	100	103	107	113	119	125
Z		-2.5	-2.3	-1.7	-1.2	-0.8	-0.5	-0.3	0.0	0.3	0.5	0.8	1.2	1.5
S		2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
T		25	26	33	37	42	45	48	50	53	55	59	63	65
Sensorimotoriske prøver		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Grooved.Pegboard, dom.h	<u>T=45</u>	.	.	*	.	.	●	.	*	.	.	.	*	.
Grooved Pegb., ikke-dom.h	<u>T=43</u>	.	.	*	.	●	.	.	*	.	.	.	*	.
Oppmerksomhet		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tallhukommelse forlengs	<u>S=6</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.	.	.	*	.
Tallhukommelse baklengs	<u>S=7</u>	.	.	*	.	●	.	.	*	.	.	.	*	.
Tallhukomm. sekvensering	<u>S=10</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.
WCST-FMS	<u>>16.%</u>	.	.	*	.	→				.	.	.	*	.
Psykomotorisk tempo		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Koding (WAIS-IV)	<u>S=5</u>	.	.	●	*	.	.	.	*	.
TMT Tall	<u>T=35</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.	.	.	*	.
TMT Bokstav	<u>T=30</u>	.	.	●	*	.	.	.	*	.	.	.	*	.
Color-Word: Benevne farge	<u>T=29</u>	.	●	*	*	.	.	.	*	.
Color-Word: Lese ord	<u>T=35</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.	.	.	*	.
Læring, hukommelse		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CVLT-II Innlæring	<u>T=48</u>	.	.	*	.	.	.	●	*	.	.	.	*	.
CVLT-II Utsatt gjenkalling	<u>T=50</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.
CVLT-II Gjenkjenning	<u>T=50</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.
Rey figur: Utsatt gjenkalling	<u>T=53</u>	.	.	*	*	●	.	.	*	.
Språk, kunnskap		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Ordforståelse (WAIS-IV)	<u>S=10</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.
Likheter (WAIS-IV)	<u>S=9</u>	.	.	*	.	.	.	●	*	.	.	.	*	.
Informasjon (WAIS-IV)	<u>S=10</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.
Visuospatial kognisjon		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Rey figur: Kopiering	<u>>16. %</u>	.	.	*	.	→				.	.	.	*	.
Terningmønster (WAIS-IV)	<u>S=12</u>	.	.	*	*	.	●	.	*	.
Matriser (WAIS-IV)	<u>S=12</u>	.	.	*	*	.	●	.	*	.
Puslespill (WAIS-IV)	<u>S=11</u>	.	.	*	*	●	.	.	*	.
Eksekutive funksjoner		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
WCST: Antall kategorier	<u>>16. %</u>	.	.	*	.	→				.	.	.	*	.
WCST: Perseverative resp.	<u>T=55</u>	.	.	*	*	.	●	.	*	.
TMT: Tall-Bokstav veksling	<u>T=45</u>	.	.	*	.	.	●	.	*	.	.	.	*	.
Color-Word: Farge-Ord	<u>T=47</u>	.	.	*	.	.	●	.	*	.	.	.	*	.
Color-Word: Veksling	<u>T=44</u>	.	.	*	.	●	.	.	*	.	.	.	*	.
Evneprofil (WAIS-IV)		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Verbal Forståelse	<u>IQ=98</u>	.	.	*	●	*	.	.	*	.
Perspetuell Organisering	<u>IQ=106</u>	.	.	*	*	.	●	.	*	.
Arbeidsminne	<u>IQ=85</u>	.	.	*	●	.	.	.	*	.	.	.	*	.
Prosesseringshastighet	<u>IQ=75</u>	.	.	●	*	.	.	.	*	.
Prosentil		<1	1	5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	>95